

Feria tertia.

dicendū est qd hoc vtz est d̄ pena imponēda iuxta cōdignū. fm maḡm. iij. sen. dif. xlvij. deus r̄ ip̄is dānatis suā misericordiā off̄dit. qz citra d̄dignū ip̄as punit. **I**ūqz em̄ aliquē tam dure r̄ acriter punit quin maiorez punitionem demerisset. Sic enā inde forte propter aliqua bonā facta in vita mitiorem penā r̄ requiem pro vna die imposuit. nec per aliā qua suffragia penā taxatā sibi permutauit

Feria tertia post inuocauit

Quam intrasset ier

Quam intrasset ierusalem hierosolimam mota est vniuersa ciuitas. d. quis ē hic. mat. xxi. **Q**uā aliquid incōsuetū audir̄ vel videtur mirant̄ om̄s. r̄ ex admiratione querūt. **I**ū philosophi videntes solē r̄ lunā incōsuetē eclipsari. mirati sunt r̄ philosophando causā eius quesierūt quare. i. metha. dē. **Q**uia homines ppter admirari inceperunt pb̄ari. sic enā filij isrl̄ in deserto fame castigati. vidētes manna de celo datū ex nouitate r̄ incōsuetudine mirati quesierūt dicentes manhu. i. qd est hoc. exo. vi. **S**ic cū iesus ciuitatē hierosolimā intrasset faciens inaudita miracula. r̄ noua opa mirati sunt querentes r̄ dicentes. q̄s est hic. **Q**uerit̄ cū x̄ps qui est dei filius intrauerit mundū. hominē suo p̄ri reconciliare qd̄ maximū op̄ fuerit potens hominem ad amorē cōmouere. r̄ in admirationē incitare. **E**t videt̄ quibusdā doctoribus qd̄ inter opa visibilia maximū opus fuerit opus creatōis qd̄ in sex diebus oīa ex nihilo produxit. et ex nulla materia creaturas. āgelos r̄ omnia animalia fecit. r̄ illas creaturas in essentia sustinet. ita qd̄ vna nō peat nec ledat̄. sed maneat vnaqueqz vt creata est a deo. p̄ter pctōrem qui nō manet sicut creat̄ est a deo. innocens vnde inquit mḡ. ij. sen. dif. xxxij. **D**ō nō est talis qualis a deo creat̄. **I**pe em̄ creat̄ a deo innocens r̄ sine vicio. **I**tem aliqui reputant hoc opus maximū qd̄ ex maxima misericordia peccatores sustinet in hoc mūdo. r̄ p̄ gratiaz eos ad p̄niam vocat qd̄ probant sapien. xi. **P**ost multa mala enumerata p̄ que d̄ns posset occidere peccatozē r̄ dānare dicit̄. sed miserere omnium. qm̄ omnia potes. r̄ dissimulas pctā hominū. ppter penitentia. **S**ed in fine cōiter cōcordant dicentes. qd̄ hoc sit maximum opus dei qd̄ vnqz fecit facit vel facit

Post inuocauit

est inter opera visibilia qd̄ sancta trinitas huiusmodi manitatem vniuit filio in p̄sona qd̄ est maximum opus qd̄ p̄z per tria maxima. **P**rimū est qd̄ filius dei descendit r̄ intravit matrē suā am salua virginitate. r̄ ita fecit sibi vnā matrem r̄ filiā humilimā r̄ alissimā. **S**ecundū qd̄ natura diuina fuit simul iuncta cū natura humana. r̄ ita natura sup̄ma sūme fuit humiliata. r̄ natura infima. s. humanitas in genere intellectualiū fuit sūme exaltata. **T**ertium est qd̄ x̄ps dei filius in vtero matris faciebat qd̄ facit in trinitate. **I**sta autē stupenda r̄ admiranda opa r̄ noua. declarant̄ in illis v̄rbis que recitant̄ a quodā sapiente sub hac forma dicente. **V**irgo r̄ mater filia tui filij. gr̄adis humilis alta plus qz creatura. termin⁹ iam fixus eterni cōcilij. **A**n es p̄ quā nostra sublimatur natura. quā nobilitasti veniente factore. qd̄ est dignatus tua fieri factura in tuo ventre iā stetit plenus amore. p̄ducens sp̄m sanctū. mū dum p̄seruans. dū de te fuit nat⁹. sicut filios a flore. **I**n tribus primo pedibus declarat̄ primū. s. qd̄ x̄ps dei filius in suā descendit matrem eius salua virginitate per tria exempla. **P**rimū exemplū est qd̄ x̄ps venit in matrem virginem sicut radius solis in corpus trāsparens. sicut radius solis emissus a sole. r̄ ultra p̄grediens retinet eius colorem. nec corrumpendo nec maculando ip̄m corp⁹ trāsparens sic v̄rbū qd̄ est dei filius in matrem virginē descendens ei⁹ nō minuit virginitatē. **S**ecundū exemplū est de rubo moisi. exo. ij. **Q**uia sicut rubus igne accendebat̄. r̄ nō p̄burebat̄ ita x̄ps de matre assumpsit carnem de qua nascebatur. r̄ tñ eius virginitas nō perdebat̄. **T**ertium exemplū de tribus pueris in camino ignis inclusi habebant̄ r̄ eos ignis non ledebat̄. ita hec virgo genuit deū. sed intacta permansit. **E**t ita vna r̄ eadem persona fuit mater r̄ virgo humilima r̄ alissima qd̄ est bene admiratione dignum. **F**uit in quā filia filij. eo qd̄ ipsa deum habuit pro patre. sicut nos. quia est pater omnium. vt dicit̄ ad eph. iij. **D**enique ipsa fuit eius mater. quia ipsū quē genuit ab lactauit. vt dicit̄ augu. **E**t p̄ tanto dicit̄ origenes sup̄ illo v̄bo matth. i. **C**ū eēt desponsata mater iesu. **M**ater inquit ei⁹ immaculata. mater incorrupta. mater intacta. mater eius. cuius ei⁹. mater dei v̄nigenitū. da

mini et regis omnium plasmatoris et creatoris cunctorum. Et sequitur paulopost ipsa eadem virgo ipsa mater domini. ipsa et genitrix ipsa ancilla plasmatio eius. Igitur bene fuit mater filij dei. et filia filij dei et virgo virginis propter quod creatrix fuit altissima. et similiter humilima subdens se angelo humiliter respondendo. Ecce ancilla domini. Luc. i.

Y Secundum mirabile quod nos debet commouere ad amorem quantum ad incarnationem fuit quod naturam humanam tam sublimiter nobilitauit. eo quod natura humana est coniuncta cum diuina. ut dixit poeta in illis ultimis tribus pedibus. Tu es per quam sublimatur nostra natura. quod etiam notatur per tria stupenda. Primum est quod natura suprema fuit summe humilitatis in hoc quod sumpsit habitum humanitatis. Quod mira dignatio est illa saluatoris. qui celorum continet regnum. quem totus non capit orbis. qui est rex regum et dominus dominantium in quo sunt omnes thesauri sapientie conditi. qui est diuinitas altitudo pro nobis pauper nascitur et in terra ut egenus peregrinatur. Secundum stupendum est quod natura infima fuit summe sublimata. quia humanitas que in genere intellectualium tenet gradum infimum taliter fuit ultra omnem creaturam nobilitata. ita ut homo deo fieret equalis. quod certe modicum non existit. imo maximum. quod fecit utraque unum. ad eph. ij. **Q**uia. scilicet diuinitatem cum humanitate coniunxit in natura suppositi. Tertium stupendum est quod ille qui est dominus omnium factus est seruus omnium. quod formam serui accepit ens ad phil. ij. **T**ertium mirabile et maximum est. quod christus in ventre matris tria fecit miranda. et hoc notatur dum dicit poeta in illis ultimis tribus pedibus. scilicet in tuo ventre iam fuit plenus amore. Primum est quod ipse filius in dando se matri. ita sibi dedit perfectum filium sicut habuit deus. quia idem filius fuit filius dei patris et virginis matris. Secundum est quod iste filius existens in utero matris. producebat personam spiritus sancti. quem nunquam desinit spirare. Tertium est quod ille filius existens in utero virginis. conseruabat totum mundum. quia tunc habebat eandem vim conseruatiuam cum patre et spiritu sancto. Deistis igitur omnibus maximis et nouis mirari oportet et commoueri ad amorem. quia cum querit quod est hic. respondetur apoc. xix. Est rex regum et

dominus dominantium. hic formam serui accepit ut seruum a morte redimeret. Quantum nunc ad euangelium et continuationem eibet ostendit ecclesia horrorem iudicij. et penam damnatorum. hodie redarguit auariciam cupidorum mercatorum. Et sunt tres partes euangelij. In prima parte ostenditur quomodo christus venit ad saluandum perditum. ibi. **H**ic est iesus. In secunda quomodo reprobat et expellit iniusta et dolosa negocia ibi. Et inuenit In tertia docet relinquere mala. et amare celestia ibi. Et relicti.

Quantum ad primam

partem circa istam est sciendum. quod veniente iesu in bethaniam in die palmarum. facta est magna commotio admirationis. propter famam christi de suscitatione lazari. et honore christi impensato et laude puerorum clamantium et dicentium. **S**anna. id est obsecro salua. Quare admirati querebant quis est hic. scilicet qui potest nos saluos facere. Et populi turbamur qui sequebantur. et eius miracula viderant. responderunt dicentes. **H**ic est iesus propheta a nazareth. **N**otaliter videmus quod unumquodque ibi prudenter queritur. ubi inueniri non dubitatur. in uanum in igne queritur aqua. et in aqua ignis in bono malum. et in malo bonum. in crudeli pietatem. et in ipso fidelitatem et unumquodque iuxta suam naturam habet locum. iij. phisico. Sic cum deus iuxta. d. **P**ro. iij. de consolida. sit summum bonum. summe pius et iustus et miserationes eius siue omnia opera eius secundum psalmum. In eo nihil nisi bonitatem pietatem inuenire possumus. debemus ergo nos a malis separare. et corda nostra ad deum eleuare. et pro salute inuocare. quia tanto nobis sublimior deus. quanto nosmet animus a rebus infimis separatur. ut habetur de pe. di. ij. sanctam ecclesiam et est dictum san. gre. super ezech. Debemus ergo totaliter nos a mundanis separare. ut simus sicut pueri innocentes. et iesum inuocare qui est filius dei et dicere. **S**anna obsecramus te iesu qui es saluator salua nos. quia

Potens es ad liberandum.

Promptus es ad adiuuandum.

Clemens es ad indulgendum.

Dico pro quod iesus est potens ad liberandum. Non enim angelus nec aliquis sanctus. sed solus iesus dei filius

Feria tertia

potuit erigere precipitū tān casus. ysa. xix. **C**la-
mabunt ad dñm a facie tribulantis ⁊ mittet
eis ppugnatorē ⁊ saluatorē qui liberet eos.
Mā diabolus hoīem seduxerat ad peccandū
⁊ iō sub seruitute diaboli hō iuste fuit deten-
tus. iuste quidē ex pte hominis s; iniuste ex p-
te diaboli. **S**icut declarat ansel. li. **C**ur deus
hō. c. vij. hō inq̄t meruerat vt pūiret nec ab
ullo puenienn? q̄ ab illo cui p̄ferat vt pec-
caret. **D**iaboli dō meritū nullū erat vt puni-
ret. imo tanto diabolus b̄ faciebat iniustius.
quāto nō ad b̄ amore iusticie trahēbat sed in
stinctu malicie pellebat. **E**t iō fm eū iustum
fuit ex pte hoīs. q̄ ip̄e a diabolo puniret sed
nō fuit iustū ex pte diaboli vt hominē puni-
ret. **U**b illa ḡ iniusta fuit te liberauit nos
x̄ps morte sua q̄ solus b̄ facere potuit. **J**aco.
iij. **Q**uā ē em̄ legislator ⁊ iudex qui pōt pde-
re ⁊ liberare. **L**iberauit em̄ nos eo mō q̄ **C**o-
drus rex ateniensū pplm suū de q̄ narrat au-
gu. rom. de ci. dei. c. xix. **Q**ui cū regio sua et
ciuitas ingenti bello hostiū debellata eēt hūa-
ni auxiliū diffidentia. ad oraculū appollinis
p̄fugit. ac p̄ legatos scissitat? est quō tā grane
bellū discuti possēt. **M**ūdit appollo in finē ei
forte si ip̄e hostiū manu occubisset. q̄d cuz
ad hostiū castra venisset ordinauerūt q̄ nul-
lo mō regē ateniensū. occiderent. **Q**uidē signē
codrus q̄ ciuitas sua nullo mō pacē h̄re pos-
set. nisi ip̄e hostili manu occūberet. deposuit
regis insignia. ⁊ habitū paupis induit ⁊ ca-
stra hostiū ē ingressus vbi quēdā ad pugnā
puocās interfect? occubuit. sicq; patriā liber-
auit. **M**er x̄ps qui ē rex ecclie militantis. ad-
uersarij sunt ciuitates diaboli ex demonibus
⁊ malis hominibus p̄gregate. p̄phetatū enī
fuit ⁊ a deo ordinatū. q̄ ecclia ⁊ electi hūani
generis aliter pacem h̄re nō poterāt. nisi rex
eorū interficeret. **H**oc p̄sideras rex dei filius
cū in forma dei eēt exinaniuit semetip̄m for-
mā serui accipiens. in similitudinē hominū fa-
ctus inuenit? vt hō factus obediens vsq; ad
mortē phil. ij. **S**cdo fuit. p̄mp̄? adiuuan-
dū. **I**p̄e em̄ inuocantes exaudit petentibus
tribuit. querentib? occurrat. pulsantib? apit.
Job. xxx. ⁊ si corruerit ip̄e. saluabit. **S**; cur
in carnationē suā tm̄ distulit. **M**ūdet q̄ qñ sa-
piens vult opari. nō tantū querit modū con-
gruū sed etiā tps determinatū ⁊ pueniēs. sic
⁊ dei fili? distulit tps incarnationis. ⁊ b̄ p̄pter

Post inuocauit

tria. **P**rimo. p̄pter desiderij incensionē. **M**ā
quanto diu? desideratū negat. tanto ampli-
us negate rei desiderij augmentat. vñ bern.
Dilatatio rei amate. est augmentatio desiderij
Deus veniēs in carnē tm̄ ḡe vnicuiq; cōm-
lit q̄tm̄ ip̄m desiderij affect? cuiuslib; dilatauit
Dinc ē q̄ felici simeoni ad āplexādū se totū
vlnis suis dedit. cui? affect? ad videndū ip̄m
in carne tot? ⁊ magn? fuit. dicens toto cordis
affectu. putas videbo ocul? meis. putas du-
rabo vsq; veniat p̄ quē oculi cordis reuelabū-
tur. **E**t q̄ ei? desiderij fuit ad ei? p̄niam cor-
poralē. iō meruit eū āplexi dulcior vlnis suis
Dinc cū p̄bete dñm venire promittebāt. ⁊
ip̄e venire differebat erat ille q̄tilose voces ⁊
plene murmure. **E**xpecta reexpecta. modicū
ibi modicū ibi p̄ q̄s voces p̄ls ip̄anes ī expe-
ctationē suspēl? ip̄ropabat nūcijs. q. d. dicitis
nobis mō veniet expecta modicū ⁊ itez expe-
cta. ⁊ adhuc nō venit. **S**ic hūanuz gen? tā ex-
p̄missiōib? q̄ ex miserijs afflictionū. desidera-
bat ei? p̄niam. dicens illud eggei. ij. **V**eniet de-
siderat? cunctis gentibus. **S**cdo de? distulit
venire. p̄pter egrotānium multiplicandoz ⁊ q̄
tūc primo fieret auxiliū qñ magis eēt necessa-
riū. **U**n aug. **T**ūc venit medic? qñ p̄ totum
mūdū magn? iacebat egrot?. **E**rat em̄ multū
tudo magna egrotānū q̄ medicū postulabant
nec fuit quisq; qui nō saltē originali egritudi-
ne laboraret. **Q**uare sanctissim? dauid clama-
uit ad dñm. d. **M**iserere mei de? qm̄ infirm?
sum. ⁊ c. **I**tē h̄ere. in vtero sanctificat?. **S**al-
ua me dñe ⁊ sanabor saluū me fac ⁊ saluus ero
h̄ere. iij. **T**ertio de? venire distulit. p̄pter p̄-
phetaz ⁊ figuraz cōpletionē. **S**ē vsq; oēs fi-
gure ⁊ p̄phetie p̄terissent vñ dñs osee. iij. dicit
dies multos expectabis me. **E**t sap. xviij.
Dñi mediū silentiū tenerēt oīa ⁊ nox in suo
cursu iter mediū pageret omnipotens sermo
tuus domine exiliens de celo a regalib? sedi-
bus venit. p̄n bern. **I**ā nō apparebat angel?
nō loquebat. p̄pheta. cessabant oīa. filij israel
sine rege ⁊ sine principe ⁊ sine vnctione. tunc
filius dixit. **E**cce venio tantū protunc erat si-
lentiū q̄ ad vnius hominis edictū describere
tur vniuersus orbis. **E**t b̄ ē q̄d ait ap̄ls. **Q**ñ
venit plenitudo temporis misit deus filij su-
um in terris. **T**ertio fuit clemēs ad indul-
gendū. **N**ō em̄ vult mori peccōrē. s; p̄uerti nō
pire. sed ad agnitionē veritatis venire. **J**o. iij

Nō em̄ misit d̄s filiū suū. vt iudicet mūdū. s̄
 vt mund⁹ saluet p̄ ip̄m. Aug⁹. in meditatio
 nib⁹ suis dicit sic. Quid ē iesus nisi saluator
 s̄. p̄pter temetip̄m esto mihi iesus. noli dñe
 noli sic attendere malū meū. vt obliuiscaris
 bonū tuū. **P** bone dñe si ego amisi vnde me
 dānare potes. tu nō amisi vñ me saluare so
 les ⁊ potes becille. **S**querit an iesus p̄ su
 am clemētiā velit oēs saluare. ⁊ videt q̄ sic.
 vt dicit apo. **D**e⁹ vult oēs hoies saluos fieri
 i. i. thi. ij. **I**n oppositū matth. xxv. **S**ūt bi
 in suppliciu eternū. **I**usti aut̄ in vitā eternam
Mndet nicolaus de lira di. q̄ illud dictū apli
 pōt tripliciter exponi. **Q**uo mō vt sit distri
 butio accomoda. vt sit sensus. d̄s vult oīs
 saluos fieri q̄ saluānt. **S**ecdo vt sit distribu
 tio p̄ generib⁹ singulor⁹ ⁊ nō p̄ singulis gene
 tū. **P**icū d̄s oē aīal fuit in arca noe q̄ de oī
 bus generib⁹ aīaliū fuerit ibi aliqua indiū
 dua. ⁊ sic d̄s de oībus stantib⁹ hoīm vult ali
 q̄s saluos fieri. **T**ertio vt dictū illud intelli
 gat de voluntate signi ⁊ nō bñplaciti. q̄ ē effi
 car. **D**el de voluntate dei antecedente. ⁊ non
 de volūtate p̄ntē. **E**t d̄s voluntas aīcedēs d̄
 qua quis vult aliqd absolute. p̄ntis aut̄ q̄ q̄s
 aliqd vult p̄sideratis circūstantijs ⁊ p̄dioni
 bus p̄cularib⁹. **P**rio mō vult iudex ciuita
 tis voluntate aīcedente oēs ciues viuere in
 quantū sūt mēbra ciuitatis et b̄ est bonū. **P**i
 tū p̄sideret aliq̄s vt fur vel latro. sic eum non
 vult viuere. q̄ nō est bonū. sed vult ip̄m mo
 ri. eo q̄ turbat bonū cōe. **E**t b̄ mō deus vult
 oēs hoies saluos fieri absolute. p̄siderat̄ au
 tē cōditionib⁹ p̄cularib⁹ s̄m quas aliqui sūt
 iniusti ⁊ aliqui iusti. sic vult s̄m ordinē sine in
 sticie aliq̄s saluos fieri. ⁊ aliq̄s nō. **S**ed q̄
 rit an plures sint saluandi q̄ dānandi. ⁊ vi
 det q̄ plures sint saluandi. q̄ cū d̄s sit. p̄ntis
 or ad miserandū q̄ ad dānandū. plures sal
 uabit q̄ dānabit. **C**ōfirmat̄ q̄ alias nō tam
 magnā multitudine hoīm. nā iudeor⁹ q̄ gen
 tiliū creasset ad dānationē. **I**tē cū meritum
 xp̄i p̄ infinitis mundis sufficeret ociose certe
 staret. si p̄ tam paucis valeret. ⁊ iō videt q̄
 plures saluent p̄ clemētiā dei. q̄ dānentur
 p̄ iusticiā. **I**n oppositū est assertio euāgeli
 ca matth. xij. **P**auli sunt vocati. pauci vero
 electi. **E**t be. aug. xij. de ci. dei. c. xxi. dicit q̄
 plures erūt in penis q̄ in glia. **S**ed quāuis
 pauci dicant̄ electi respectiue ad dānatos.

multi tñ sunt. q̄ s̄m venerabilē an. li. ij. **C**ur
 d̄s hō. maior est numerus hoīz qui fuerunt
 mortui ante xp̄m. ⁊ qui tpe mortis sine viue
 bant q̄ post. **E**t fran. de maronis dicit super
 mḡm. **Q**ō tot erant hoies electi. q̄t angeli
 boni steterunt. **E**t certū ē q̄ illi sūt quasi infini
 titi. **N**ō aut̄ quare multi saluent ē. vt dic̄ bo
 nauen. q̄ act⁹ dei ⁊ opatiōes p̄ p̄nti vita ha
 bent principaliter misericordiā annexā. ⁊ tūc
 iusticiā. **E**t q̄ s̄m scripturā. **I**n quacūq̄ ho
 ra pctōr ingemuerit saluus erit. **G**loriū etiā
 multi doc. q̄ d̄s multis genibus vites ex
 ercentib⁹. hāc faciat grām. vt vnū geminum
 emittat. ⁊ malor⁹ actiū recognitionē ⁊ q̄ sic
 eor⁹ extremā p̄ntiam acceptet. **S** nullū mo
 uere d̄s q̄ plures sint dānandi. cū etiā inue
 niamus oīa p̄ciosa numero esse pauciora q̄
 vilia plus em̄ de plūbo habet q̄ de auro vel
 argento. ⁊ plures silices quā margaritas.

Secūda pars in qua

oñdit quō xp̄s reprobat ⁊ expellit iniusta ne
 gocia. **N**ā qñ iesus vt p̄sueuit primo templū
 intrauit videns ibi negocia in p̄uenientia et
 diuinum cultū p̄turbantia actores eor⁹ eiecit
 s̄. ementes ⁊ vendentes et mensas subuertit.
Quia s̄m hiero. sacerdotes ex auaricia statū
 erunt q̄ aīalia p̄ sacrificio apta p̄plo ibi ven
 derent nō habentib⁹. vt sic itez p̄ oblationi
 bus reciperent. **E**t q̄ multi nō habebāt vn
 de emerent. posuerunt nummularios. ne po
 pulus propter defectum monete posset se ex
 cusare quos omnes eiecit de templo dicens.
Scriptum est quia domus. ⁊c. **M**oralit̄
 est notandū q̄ sicut philosoph⁹ dicit in p̄di
 camentis q̄ contraria semutuo expellunt nec
 compatiuntur se mutuo. sicut videmus in ni
 gro et albo. vnum enim et idem s̄m idem nō
 potest esse album et nigrum. frigidum et cali
 dum. bonum et malum. in nullo enim loco
 possunt simul esse. vnde de pe. di. ij. si enim.
Sicut dies et nox misceri nequeunt sic iusti
 cia et iniquitas. pctm̄ et bona opa xp̄s et dia
 bolus. sic mē ecclia sanguine xp̄i dedicata ad
 cultū et honorē ei⁹ ad bona opa nō p̄pat̄ se
 cū pctm̄ nec aliquā iniquitatē et dolositatē.
In signū hui⁹ xp̄s iniquos et dolosos eiecit.
 negociatores de ecclia. oñdendo oīs tales
 expellendos esse a cōmunionē fidelium quia
 vt dicit **A**risto. lxxxvij. d. c. eijciens.

B Mercator nunq̄ p̄t placere deo. Cui⁹ rō est. quia vt cōiter dolosi sunt in negocijs. Species diuersas cōmiscendo. Pondera ⁊ mensuras variando. Defectus ⁊ rez fracturas celādo. Inā primo negociatio mercatorū reddit dolosa ⁊ iniusta si species diuersas cōmiscēt eiusdē coloris vel speciei. nō tñ eiusdē valoris vel p̄dinōis. Si cut p̄tingit qñ p̄pter multitudinē croco adiūgit aliqd eiusdē coloris. vel vino puro aqua vel aliud rōne tñ talis admixtōis valor eius minorat. ⁊ vt p̄fectū vendit qd̄ est dolosum ⁊ iniustū. ⁊ ab ecclia p̄hibendū ⁊ puniendū ysa. i. Argentum mū versū est in scoziam vñ nū mū mixtū aqua. Quare sequit̄ pena illoz. d. Crit op⁹ vñm quasi scintilla. ⁊ succendet vtrūq̄ sil. s. mixtū ⁊ imixtū. bonū ⁊ malū. et nō erit qui extinguit. Rege etiā impatoria tales falsidici ⁊ deceptores acriter puniendū sūt ⁊ nō solū cōmixtione falsa sp̄z sed etiam monetaz fallores ⁊ lēaz principū. de quibus hē. ff. ad legē corneliā d̄ falsa ⁊ extra d̄ crimie falsi ad audientia. **S**ed querit̄ vtz venditio reddat̄ iniusta ⁊ illicita p̄pter talē defectū rei. vel p̄pter latentē bonitatē. Dico s̄m bea. tho. Aut venditor hūc defectū cognoscit aut nō. Si cognoscit defectū in re quā vendit. siue sit s̄m sp̄m siue palozē fraudē p̄mittit in venditione. ⁊ reddit̄ illicita ⁊ tenet̄ ad restitutionē. Si nō eo ignorante aliq̄s p̄dictorū defectū in re vendita fuerit. s. q̄ alter species cōmiscuerit vel vinū p̄mutauerit auz vel argentū. vel lēas falsificauerit a q̄ ip̄e pro bono accepit. venditor quidē nō peccat. qz facit iniustū materialiter. nō tñ eius opatio ē iniusta tenet̄ tñ cū ad eius noticiā puenit̄ damnūz recōpensare emptori. Et qd̄ dictū de venditore etiā intelligēdū ē ex pte emptoris. Cōtingit etiā qñqz venditorē credere re suā min⁹ p̄ciosam eē quantū ad sp̄m q̄s est. Sic si aliq̄s vendat auz loco auricalci. emptor si illud cognoscat iniuste emit ⁊ ad restitutionē tenetur. Et eadē rō ē de qualitate ⁊ quantitate. Ex his p̄z q̄ illicitū ē vendere auz ⁊ argentum ab alchimistis factū. p̄ vero auro vel argento. qz nō est adeo pur⁹ ⁊ r̄mosū vt rez auz. nec h̄z easdem p̄rietates. Si aut̄ p̄ alchimia fieret rez aurū nō esset illicitū illud vendere p̄ dō qz nihil p̄hibet artē vñ aliquib⁹ naturalibus causis ad producendū naturales ⁊ veros effe

ctis sicut augu. dicit de tri. iij. **P**atet etiā illicitū esse vinū cōmiscere melle vel sinapio. p̄pter dulcedinem. vt eo carius vendatur. vel cinere clauilato. p̄pter fortitudinem vel sapozē quia quibusdā hominibus sunt nocīua. Est enī cinis clauilatus corrosiuus viscerum. mel inflatiuum. ⁊ sinapium generatiuū p̄ntis. **P**atet dolosum esse de mane vinum bonum propinare ad alliciendum populum ⁊ allectū esse aliud vas de debiliori vino fūdere circa vesp̄as. **P**atet etiam dolosum esse species ad cellarium reponere. vt postq̄ humiditatem ⁊ ponderositatem acquisierint carius vendant r̄c. vnde narrat. Beda. li. iij. c. xvij. in gestis anglozum. de forleo ep̄o sancto. Cū em̄ ille a corpore fuisset raptus meruit angeloz aspectus intueri ⁊ tunciusus ē ab angelo in mūdū videre. Quod cum fecisset vidit vallem tenebrosam in imo positam habentē tres ignes grandes accedentes vallē. Et cū angelū interrogasset quid hoc esset. respondit di. Tres ignes sunt tria iniqua ⁊ dolosa que negociatores habent. accedentes totum mūdū ⁊ consumentes. Prim⁹ ignis est mendacium ⁊ peritium. ⁊ frequenter cōmittitur in venditione ⁊ emp̄nōe. Secundus est auaritia ⁊ cupiditas vendentium ⁊ etiam ementium. Tertium est impietas fraudis et doli. **S**ecundo negociatio redditur dolosa ⁊ iniusta p̄pter defectum quantitatis qd̄ per mensuram ⁊ pondus cognoscitur vt siq̄s scienter vtatur defectiosa mensura vel pondere in vendendo. fraudem committit. ⁊ est illicita venditio. sicut contingit inter pincerias hospites ⁊ carnifices ⁊ huiusmodi. vnde Deut. xxv. Nō habebis in saculo diuersa pōdera maius ⁊ minus. nec erit ī domo tua modius maior ⁊ minor. quia abominabitur dominus eū qui fecit hec. ⁊ Leuit. xix. precepit dñs di. Statera iusta ⁊ equa sint pōdera iustus modi⁹. iustusqz sextari⁹. ⁊ puer. xx. Abominatio apud deū pōd⁹ ⁊ pōd⁹ ⁊ statera dolosa nō est bona. **S**ed querit̄ an aliqua mensura sit taxata vel pōdus. **R**esponso s̄m sanctum tho. Qd̄ mensuras rez venaliū necesse ē in diuersis locis eē diuersas p̄pter diuersitatez copie ⁊ inopie rerū. quia vbi res magis abundat p̄sueuerunt eē maiores mēsure ⁊ pōdera. In vno tñ quocqz loco ad rectores ciuitatum ⁊ cōitatum p̄inet determinare. que sint iuste

83

mensure rez venialiū. pensat̄ cōditionib⁹ lo-
 coz et rez. Et iō has mensuras v̄l pōdera pu-
 blica auctoritate vel p̄suetudine institutas p̄-
 ter re nō licet. **T**ertio negotiatio redditur
 dolosa et illicita ex defectu qualitatis. puta si
 aliquis aīal infirmū vendat̄ quasi sanū. pann⁹
 defectuosus in colore vel p̄ciositate p̄ p̄fecto
 sicut cōiter faciunt hi q̄ fenestras claudunt ne
 pann⁹ pateat ementi vel equū claudicantē v̄l
 alias defectuosū vendunt p̄ veloci et p̄fecto.
De quibus ysa. v. Ne qui dicitis bonū ma-
 lū. et malū bonū. **C**ū tull⁹ li. iij. c. xij. de offi.
 querit an vir honestus debeat patefacere vi-
 tia rez in venditione an celare. Et iducit ibi
 sententiā philosophorū p̄rias aliud iquit vi-
 debat̄ diogeni babilonie magno et graui sto-
 ico. aliud antipatro discipulo eius hōi acutis-
 simo. Antipatro oīa patefacienda videbant̄
 cū hō hominib⁹ p̄sulare debeat et seruire hūa-
 ne societati et ea lege sit hō natus. vt vtilitas
 cuiuslibet sit vtilitas cōis. Diogeni vero vi-
 debat̄ p̄riū nō oportere venditorem dicere
 vicia nisi q̄ p̄stitūtū sit iure civili. cetera sine
 insidijs agere. **Q**ue em̄ vendit. vellet vende-
 re optime. et vendo meū nō plusq̄ ceteri cui
 ergo iniuria. **C**ū diogenes. qd̄ stult⁹ q̄ ven-
 ditorem vitia rei quā vendit narrare. et qua-
 si p̄ciō predicare. tomū pestilentem vendo.
Ad p̄riū vero arguit antipater q̄ nisi sic fece-
 rit. iniuste et improbe facit. vñ p̄cludit tull⁹
 q̄ in dubijs causis ex alia pte defendit hone-
 stas. et alia vtilitas. q. d. honeste est narrare
 vicia rei vendende. vñle vero non publicare
 vñ sequit̄ hoc genus celādi quis non videat
 certe nō apertū. nō simplicis. nō ingenuū. non
 iusti. nō boni viri. v̄rluti potius obscuri astu-
 ti. fallacis. callidi hominis est. Et introducit ī
 exemplū cuiusdā fallacis qui voluit vendere
 ortū suū q̄ cuz intelligeret q̄ qdā velit emere
 ortū suū ad inhabitandū. fecit venire piscato-
 res in nauiculis tpe cene cū tubaz multitudi-
 ne q̄ cum aliis miraret̄. r̄ndit q̄ de illo loco
 erat siracusis quicqd̄ esset pisciū. qd̄ ali⁹ au-
 diens. carius emit ortulos. et cū postera die
 nil tale videret amirati dixerunt ali⁹ q̄ ibi cō-
 suenerunt esse piscatores et ita fuit ibi factus
 dolus. quia aliud fuit actū et aliud simulatū
 dolus autem legibus vindicatur.

Tertia pars in qua cri-

stus docet malū relinquere et fugere et ad bo-
 nū p̄gere in b̄ q̄ mutādo locū reliquit malos
 et pestiferos et ad bonos se transtulit p̄dicant̄
 do et docendo. etc. **M**oraliter est notan-
 dū q̄ qz p̄uersario maloz est piculosa. iō exē-
 plo xp̄i fugienda. **N**ā sicut modicū fermentū
 magnā massā inficit et amaricat. et modicum
 putridū totū pomū. et dens infirm⁹ totūz ca-
 put. Sic malus et pctōz multos iustos corba-
 bitantes deprauat. quare puer. dt. Qui ser-
 pentē in sinu suo nutrit. patiet̄ ab eo et. xviii
 q. i. Sepe maloz p̄sornia etiā bonos corrum-
 pūt. Docet ḡ sapiēs. eccl. vij. malū esse relin-
 quendū et fugiendū. **D**isce ab im̄q̄ et
 deficient mala abs te. Ne igit̄ iusti ab īiustis
 inficiant̄ p̄ eoz p̄sornū transfert eos dñs
De rebellionē ad recōciliationem.
De dissolutione ad religionem.
De peregrinatione ad quietationem.

Dio-
 exites in statu peccati. transfert ad statum pe-
 nitentię et gratie. **N**ā sicut misericors rex eru-
 les et p̄fugos et p̄scriptos in alienis regnis
 vagantes reuocat gratiose. et ad pacis recon-
 ciliationem admittit. Ita xp̄us suos rebelles
 recedentes ab eo p̄ peccatum. exulentes in re-
 gno diaboli in regione vmbre mortis trans-
 fert per penitentiam misericorditer et gratio-
 se in regnum suum et repatriare facit. **D**e il-
 lo exilio translatis fuit petrus. paulus. ma-
 gdalena. mattheus. quare dicere possunt il-
 lud. col. i. **C**ripuit nos de potestate tenebra-
 rum. et transtulit in regnum filij sui. **S**ecun-
 do dñs transfert iustos et electos suos de dis-
 solutione ad religionem. **N**ā ortulan⁹ cernēs
 plantam delicati fructus. piculis expositā ho-
 minū vel bestiaz in campis transfert ad viti-
 darium suum bene munitum. vt ibi floreat et
 fructificet. Sic dñs noster videns homines
 aptum ad fructificandū in ecclesia qui stat
 in mundo quasi in campis non bene munitū
 ne excutiat̄ vel inficiat̄ a bestijs infernalibus
 vel prauis hominibus. vt gemmas boni p̄-
 positi concipiat et fructus virtutum pareat.
 ordinat ad ortum et ad statum sancte religio-
 nis. sicut franciscum dominicum. **C**larā
Brigidam. et cetera. **D**e hac translatio-
 ne dicit̄ **P**salmista. **C**ineam de egipto trās-
 tulisti id est de tenebris mundanis eiecisti ḡ-
 tes scilicet homines indispositos. et planta-
 sti eā. Et signant̄ nominat̄ talem religiosum

84

85

Feria tertia

vineā. Quia et multū hz de humore. et ideo apta est q̄ alibi possit transferri. qz vbiq̄qz translata fuerit p̄t vnliter radicari. Sic certe carissimi ad h̄ q̄ mereat̄ hoies a dño p̄dit̄ cto mō trāfferri. necesse ē q̄ more vinee hūo/ rē gte et deuotiōis habeat̄ interi⁹ et voluntatez in firmo p̄posito radicēt. Istud tñ est p̄ multos qui licet de seculo ad religionē corpali⁹ sint translati. nōdū tñ sūt in firmo et bono p̄posito radicati. Et hinc est q̄ in religione nō p̄ficiunt. sed potius deficiunt. Arbor em̄ de silua ad ortū trāslata. nūq̄ fructificat nec vegetat̄. nisi radix cū arboze trāfferat̄. Itā si radix in silua remanet. trunc⁹ v̄q̄ ad ortū transferat̄ nō fructificat sed deficiat. Sic p̄culdubio nisi radix cordis scz p̄pria voluntas trāslata fuerit et mutata de silua mūdi p̄ contemptuz totaliter eradicata. non p̄t p̄ficere sp̄ualiter q̄uis localiter ad ortū religiōis sit delata. et iō religiosi qui radicē cordis sui in seculo dimiserūt p̄ numiā dilectionem seculi et trūcum corpis ad diuinū seruitiū trāstulerūt. nō fructificant. nec in v̄tutibus p̄ficiunt. Et queritur an status religiōis sit melior q̄ secularis. et videt̄ q̄ secularis. qz stat⁹ secularis hz exercitia v̄tutū plura. que nō p̄t h̄re religiosus. Itā diues in opib⁹ misericordie p̄t multum seminare. religiosus v̄o nō. iō rē. Cū aplūs ij. cor. ix. Qui p̄ce seminat p̄ce et metet et qui seminat in b̄ndictionib⁹ de b̄ndictionib⁹ et metet. In oppositū ē sanct⁹ tho. in sc̄da sc̄de. q. clxxvi. et habet̄ etiā in decretis. xxxij. q. ij. ad monere. Qd̄ religiōis ingressio excedit omnē gen⁹ satisfactiōis et p̄nie. iō dico q̄ stat⁹ religiōis est melior. Primo p̄pter securitatem qz sicut securi⁹ et meli⁹ est eē in portu q̄ in mari. p̄pter infinita picula. sic meli⁹ est esse et securus in religiōe q̄ in seculo. vbi multa sunt picula que apo. anumerat. ij. cor. xi. Periculis flumiū piculis latronū rē. Secūdo p̄pter acceptationē diuinā. Itā sicut ille q̄ plura dona dat. magis accept⁹ ē illo qui minora dat. Sic religiosus donās deo ex voto p̄p̄riam voluntatē potestatem et actū. magis acceptus est. q̄ ille qui solū actū deo tribuit. Cū ansel. in li. de similitudinib⁹ qui dat arboze fructū et op⁹. plus dat q̄ qui solū donat fructū et nō arboze. Tertio p̄pter maiorē p̄mianonem. qz p̄ ingressū religiōis consequit̄ quis remissionem oīm p̄ctōz. vt p̄ argumentū

Post inuocauit

in oppositū allegatū. Ad argumētū v̄dm. q̄ etiā religiosus p̄ eadē exercitia pietatis mereri p̄t. sicut et secularis. donans cor et affectū. sicut et secularis. donat rem et affectū quia de⁹ cor interrogat. et nō manū. xiiij. q. v. siquid v̄ uenisti. nec p̄siderat quid fiat sed quo aīo fiat xv. q. vi. c. i. in fine. Tertio dñs transfert iustos de hac p̄grinatione ad eternā quietationē. Itā rex h̄ns seruū fidelē vel flat⁹ p̄mouet eū post debitū seruitiū ad aliquā dignitatem vel officiū p̄ remunerationē. vt vbi inuitū seruitij et laboris q̄etez habeat. Istō mō dñs nē eos qui se in hac vita laborib⁹ virtuosos occupant fideliter trāffert post hanc vitā ad magnā dignitatē et ad quietē regni celestis p̄p̄ernā. sicut ezech. xliij. dicit̄ de enoch qui ad hoc laborauit vt deo placeret. et in paradisu trāslatus est. Et querit̄ an deus semp̄ hominē sic suscipiat. et transferat de statu huius vite ad aliā vitā in optimo statu vite sue. Et videtur q̄ nō. quia optimus status multoz est infania in quo tamen nō moriunt̄. sed in senectute cum senuerint in annis et peccatis. Pro cuius solutione est notandū. q̄ nō esset conueniens quēlibet mori in statu infantie. licet sit melior stat⁹ multoz. et hoc propter tria. Primo quia sic periret multiplicatio hoium cum omnes ante tempus pubertatis et anteq̄ essent apti ad procreandū extinguerentur. nec p̄ consequens fieret multiplicatio hominum nec restauratio angelice ruine. Secundo libertas hominis frustraret̄ cum nūq̄ ad v̄sum bone vel male operationis d̄duceret̄. Tertio homini violentia fieret. qui libero arbitrio operando bene vsq̄ ad senū. magnaz possit mereri gloriā. quo tamen bono moriendo in infania priuaret̄. ante v̄sum liberi arbitrij. Ideo dicunt aliqui. q̄ deus hominē in optimo statu suscipiat per mortem. vnum sic moriendo. alterum sic. vnum vt coronetur alter vt mitius puniatur qd̄ probat̄ auctoritate ezech. v. Nolo mortem peccatoris. sed vt magis cōuertatur et viuat. et alibi Sap. v. Captus ē ne malicia mutaret̄ intellectū eius. Itā libertas hominis est tā nobilis q̄ deus non vult hominem priuare dignitate libertatis. quin homo possit bene vel male meritorie vel nō operari. Cum ergo de⁹ qui p̄scit vltimū finem hominis. bonū vel malū. ex propria nostra voluntate electum.

¶ In quē sū sanctū tbo. hoīem pdestinat aut pscit si in hoīe cogit aliqua bonā scintilla aīe ppositā et firmā. deus hāc suo tpe. sulphure pnie et igne charitatis accēdit. vt eum sicut latronē dexte saltē in pūcto mortis possit saluare. qz sū sanctū tbo. li. iij. s̄ gentiles. c. ix. **M**alū nō cōsumit tm naturā bonaz scintilla rū quin ex eis fiat magnus ignis. Ad h̄ enim deus sp̄ stat ad ostiū cordis cū igne charitatis et pullat vt sibi apperiat. et scintillā accendat apoc. iij. **E**go sto ad ostiū et pulso et c. **S**ic scintilla petri erat incensa. qm̄ post negationē x̄ps eū respexit. nec in apostasia eū mori pmisit. s̄ sulphure pnie et igne charitatis in corde incensus in statu meritorio vitam finiuit.

Feria quarta post inuocauit

Accesserūt ad iesū

quidā de scribis et phariseis. d. magister volumus a te signū videre matth. xij. xij.

Volens aliū intoricare sub dulcedine aliqua cibi vel potus imittit venenū mortis qd̄ ē maius malū et pctm̄ q̄ si hoīem gladio occideret. vii. c. de maleficis et mathematicis li. i. plus est et atrocius hoīem veneno extinguerē. q̄ ferro necare. Nā pena eius si maior ē de p̄tatio. si minor ē decapitatio. vel bestiaz subiectio. **S**ic dolosus inimicus. q̄ sub specie pietatis et amicitie q̄rit hoī nocere peior ē q̄ q̄ apta malicia hoī nocet. **D**e q̄ dicit philo sophus. ix. ethi. **Q**ui fingit se amicū et nō ē peior est eo qui fingit falsā monetā hi sūt sū p̄s. **Q**ui loquit̄ pacē cū primo suo. mala at̄ in cordibus eoz. **T**ales etiā fuerūt pharisei q̄ simulata amicitia et pietate q̄rebāt videre x̄pi signa. vt salte p̄ eius opa eū criminaliter accusarent et capent. q̄ suis v̄bis p̄dicere nō poterāt dicentes mḡ. et c. **Q**uerit an pharisei x̄pm̄ adulatorie laudādo peccauerūt mortalit̄ dicentes mḡ. et c. **A**d qd̄ r̄ndendū. p̄rio videndū ē an laudare hoīem sit pctm̄. **S**cdo an sit pctm̄ mortale. nā laudare hominem cōtingit b̄n̄ vel male. put̄ debite circūstātie seruānt vel p̄termittant̄. **S**i em̄ aliqs̄ velit aliquē laudare. vt ex b̄ p̄solet̄ ne in tribulationibus deficiat. alijs̄ circūstantijs debite obseruatis. sic est v̄mis amicitie. **S**i etiā aliqs̄ velit aliquē laudare. in quibus nō est laudāduf vt puta de pctō. sic adulteri. vel luxuriosi se mutuo laudant de magna potentia coeūdi v̄

multitudine mulier. sic ē magnū pctm̄. de q̄ di. ps. **L**audat̄ pctōz in desiderijs anime sue et iniquus b̄ndicit̄. **Q**uel etiā q̄ nō sūt recta v̄l certa s̄ illud. eccl. xxvij. **I**n sermonez ne laudes virum. et c. ecclesiastic. ix. **N**e laudes virum in specie sua. **Q**uel etiā si timeri poterit ne laude ad inanem gl̄iam puocet̄. eccl. ix. an̄ mortem ne laudes hominem. qz q̄cunqz illoz̄ modoz̄ q̄s laudat̄. est adulatio et pctm̄. **S**cdo qm̄ laus illa p̄riatur charitati. qd̄ fieri pōt vno mō rōne materie sicut cū q̄s laudat pctm̄ alicuius quē si laudādo fouet. s̄ p̄riat̄ charitatem et dilectiōē dei. s̄ cuius iusticiā hō loquit̄ et dilectionēz p̄mi quez in pctm̄ fouet. **Q**uā ysa. v. **E**le qui dicitis bonū malū. et c. **A**lio mō rōne intentionis. puta cum aliquis adulat̄ ad hoc alicui. vt fraudulenti noceat ei corporaliter vel sp̄ualiter. sicut pharisei x̄po vt dicitur in euangelio. sic est pctm̄ mortale. prouerbioz. xxvij. **M**eliora sunt vulnera diligentijs q̄ fraudulentijs oscula. **T**ertio p̄ occasionem. sicut cum laus adulatoris sit alteri occasio peccandi. et p̄ter adulatoris intentionem. **E**t tunc considerandum est v̄t occasio sit data vel accepta vel qualis ruina ex hac sequitur. s̄ venialis. mortalis et sū hoc est indicandū sicut de scandalo. **S**i aut̄ aliquis ex sola auuiditate delectandi aliquos vel etiam ad euitandū aliq̄d malum vel cōsequendum aliquid in necessitate. alicui adulans fuerit. nō est p̄tra charitatez. nec pctm̄ mortale. **I**udei aut̄ inuidiosa intentione x̄pm̄ laudabant. iō mortaliter peccabant. **Q**uerit itez v̄trū quis. d. aut faciens p̄tra cōscientiam aut iustitiā aliquid peccet mortaliter. **R**espondit bonauen. li. ij. di. iij. q. iij. d. **Q**d̄ conscientia dicitat aliquando esse agendū aliquid qd̄ est sū legem dei. et sic agendo homo cōformat conscientiam suam voluntati diuine. et sic faciendo non peccat. imo meretur. **A**liquando dicitat faciendum esse illud quod est indifferens ad bonum et ad malum. **E**t tunc dicitat vel illud esse faciendū vt bonū. et facit. et sic nō peccat stante cōscientia tali. aut dicitat aliquid qd̄ est contra legem dei. et sic non ligat ad faciendum vel non faciendum. sed ipsam deponere. et tunc quicquid agat mortaliter peccat. siue conformando se. siue difformando. quia si agat quod dicitat peccat. quia facit contra legem dei. si autem non agat. facit